

Zitting 1975-1976

13 813 (R 1017)

Statuten van de Wereldorganisatie voor toerisme (WOT), met Bijlage; Mexico, 27 september 1970

Nr. 1

Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen: 23 februari 1976. De wens dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens dertig leden der Kamer of de Gevolmachtigd Minister van de Nederlandse Antillen te kennen worden gegeven uiterlijk op 24 maart 1976.

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 11 februari 1976

Ter voldoening aan het bepaalde in het tweede lid van artikel 60 en onder verwijzing naar het derde lid van artikel 61 van de Grondwet, alsook naar het eerste lid van artikel 24 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer u hierbij de Franse en de Engelse tekst en de vertaling in het Nederlands over te leggen van de op 27 september 1970 te Mexico vastgestelde Statuten van de Wereldorganisatie voor toerisme (WOT), met Bijlage (Trb. 1975, 41).¹

Een toelichtende nota bij deze Overeenkomst gelieve u hiernevens aan te treffen.

De goedkeuring wordt voor het gehele Koninkrijk gevraagd.

Aan de Gouverneur van de Nederlandse Antillen is verzocht hogerge-noemde stukken op 20 februari 1976 over te leggen aan de Staten van de Nederlandse Antillen.

De Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen is van deze overlegging in kennis gesteld.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
M. van der Stoep

¹ Nedergelegd op de bibliotheek ter inzage van de leden.

TOELICHTENDE NOTA

Korte samenvatting

De Wereldorganisatie voor Toerisme (WOT), die tot hoofddoel heeft de bevordering en de ontwikkeling van het toerisme, is de intergouvernementele opvolger van de Internationale Unie van Erkende Toeristen Organisaties (IUETO). Tot de omzetting van de GouVERNEMENTELE IUETO in de WOT is besloten, omdat het toenemende belang van het internationale toerisme intergouvernementele samenwerking gewenst maakt. De onderhavige Statuten zijn vastgesteld op een buitengewone algemene vergadering van de IUETO in september 1970 te Mexico. Zij zijn op 1 januari 1975 in werking getreden.¹

Historisch overzicht

De «Internationale Unie van Erkende Toeristen Organisaties» (IUETO) is in 1925 op Nederlands initiatief opgericht als een privaatrechtelijke organisatie met als leden de nationale toeristenorganisaties van een groot aantal landen.

Mede rekening houdend met de doelstellingen van de eerste internationale conferentie inzake het reisverkeer en het toerisme, die in 1963 onder auspiciën van de Verenigde Naties is gehouden, is ernaar gestreefd de niet-gouvernementele IUETO om te zetten in een intergouvernementele organisatie, met nauwe relaties met de Verenigde Naties, die dit streven heeft erkend en op effectieve wijze heeft gesteund.

De redenen hiervan zijn vooral de volgende. Het internationale en nationale toerisme heeft zich sedert de tweede wereldoorlog door een snelle en forse groei gekenmerkt. Deze groei doet zich zowel in ontwikkelde als in ontwikkelingslanden voor. De bij het toerisme betrokken belangen maken intergouvernementele samenwerking gewenst; daarenboven kan het belang, dat ook ontwikkelingslanden bij het toerisme hebben, hierdoor beter worden gediend. De besluiten van de IUETO, die zoals vermeld een privaatrechtelijke instelling was, konden de regeringen niet binden, zodat haar status niet toereikend was om als centraal orgaan de toenemende belangen van het internationale toerisme op voldoende wijze te kunnen behartigen. Voorts kunnen door de wijziging van status de mogelijkheden van samenwerking met andere internationale organisaties, die raakvlakken hebben met het toerisme (o.a. de Unesco, IAO en UNEP), worden verbeterd en ook haar werkzaamheden toenemen.

Ten einde de omzetting in een intergouvernementele organisatie te bereiken, is in 1970 te Mexico een buitengewone algemene vergadering van de IUETO gehouden, waaraan een Koninkrijksdelegatie heeft deelgenomen. Op deze conferentie zijn de Statuten van de WOT vastgesteld.

De conferentie bood evenwel geen voldoende gelegenheid het financiële reglement uit te werken. Deze uitwerking heeft plaatsgevonden op de eerste Algemene Vergadering van de WOT in mei 1975 te Madrid. Aangezien financiële aangelegenheden, zoals de contributie van de leden, de begroting en het daarmee samenhangende werkprogramma nog niet voldoende waren geregeld, is door een groot aantal westelijke Staten, waaronder het Koninkrijk, en Oosteuropese Staten met betrekking tot het aanvaarden van de Statuten een afwachtende houding aangenomen. Deze Staten hebben daarbij, nadat de Statuten overeenkomstig artikel 36 op 1 januari 1975 in werking waren getreden², gebruik gemaakt van de in artikel 42 neergelegde overgangsbepaling om deel te nemen aan de eerste Algemene Vergadering van de WOT. De eerste Algemene Vergadering van de WOT heeft over het geheel genomen tot positieve resultaten geleid; met name de wijze waarop het financiële reglement is uitgewerkt is voor ons aanvaardbaar.

¹ In Tractatenblad 1975, 41, wordt op blz. 47, onder rubriek G, als datum van inwerkingtreding 1 november 1974 genoemd. De omstandigheid dat de bekrachtiging van de Statuten door Taiwan door de eerste Algemene Vergadering van de WOT niet als geldig is aanvaard, aangezien de vertegenwoordiging van de Volksrepubliek China als de enig wettige vertegenwoordiging van China werd erkend, heeft een verschuiving van de datum van inwerkingtreding veroorzaakt.

² Zie voetnoot 1.

Statuten van de WOT

De inhoud van de Statuten spreekt grotendeels voor zichzelf. Wij beperken ons derhalve tot de volgende opmerkingen.

Het fundamentele doel van de WOT is de bevordering en ontwikkeling van het toerisme ten einde bij te dragen aan de internationale verstandhouding, de vrede en de welvaart evenals aan de naleving van de mensenrechten. In dit kader zal zij in het bijzonder aandacht schenken aan de ontwikkelingslanden. Zij zal hiertoe samenwerken met de bevoegde organen van de Verenigde Naties en trachten te komen tot samenwerking met en deelneming aan het Ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties (artikel 3).

Overeenkomstig artikel 12, onder j, heeft de eerste Algemene Vergadering de zes regionale commissies, waaronder die voor Europa, welke tijdens het bestaan van de IUETO functioneerden, in regionale WOT-commissies omgezet, hetgeen de efficiency van de voorbereidende werkzaamheden voor de Algemene Vergadering zal kunnen vergroten.

De Uitvoerende Raad van de Organisatie was in 1975 samengesteld uit 19 leden (artikel 14). Het Koninkrijk heeft van 1 januari 1975 af (de datum van inwerkingtreding van de Statuten) met België één van de vijf zetels bezet waarop de Europese Regio recht heeft. In het kader van de Benelux is een interne regeling getroffen, waarbij is afgesproken dat gedurende de zittingsperiode van vier jaar België de eerste twee jaar de gemeenschappelijke zetel zal bezetten en het Koninkrijk de volgende twee jaar. Na 31 december 1975 (de datum waarop het voorlopig lidmaatschap op grond van de in artikel 42 voorziene overgangsregeling eindigde) zijn de bezetting van een zetel in de Uitvoerende Raad en vorenbedoelde interne Beneluxregeling uiteraard afhankelijk van de nederlegging, door de betrokken Beneluxlanden, van de verklaring van aanneming van de Statuten, welke ingevolge artikel 5, tweede lid, voor het gewone lidmaatschap is vereist.

Momenteel zijn 81 Staten lid van de WOT; 20 Staten hebben een verklaring afgelegd als bedoeld in artikel 42 van de Statuten.

De eerste Algemene Vergadering heeft besloten de zetel van de WOT te Madrid te vestigen.

Financiële aangelegenheden en werkprogramma

De financiële regelingen zijn tijdens de eerste Algemene Vergadering opgesteld en aangenomen. In dit kader is de begroting voor de eerste statutair voorziene tweejarige financiële periode 1976–1977 gesteld op in totaal 5 mln. US-dollar, waarvan 2,5 mln. dollar voor 1976 is uitgetrokken. Daarnaast is voorzien in een werkkapitaal, waarvan het bedrag maximaal 5% van de begroting voor 1976 zal bedragen en waarin de gewone leden overeenkomstig hun contributiepercentage deelnemen. De contributieregeling voor de begroting houdt in, dat de ene helft van de begroting in gelijke delen door alle leden wordt betaald; de andere helft wordt betaald door de 49 rijkste landen, waaronder Nederland, waarbij het percentage van de betrokken landen wordt berekend op basis van een combinatie van de gegevens van de VN inzake het nationale inkomen, het nationale inkomen per hoofd der bevolking en de ontvangsten uit het internationale toerisme. De 49 landen zijn op grond hiervan ingedeeld in vier groepen, te weten 1 land, dat 8% in de tweede helft van de begroting bijdraagt; 8 landen, die elk 4% bijdragen; 20 landen, die elk 2% en eveneens 20 landen, die elk 1% in de tweede helft van de begroting bijdragen. Het maximum percentage als gehele bijdrage van een land komt niet uit boven 5% van de totale begroting.

Op grond van de verwachting dat de landen die in mei 1975 de Statuten onder voorbehoud hebben aanvaard, alsnog tot ratificatie zullen overgaan, waardoor een ledental van honderd zou worden gehaald, zal het Koninkrijk in de derde groep van landen worden ingedeeld, die elk 2% in de tweede helft van de begroting bijdragen, hetgeen neerkomt op 1,5% van de totale begroting. Dit betekent bij een begroting van 2,5 mln. dollar voor 1976 een

bijdrage van 37 500 dollar plus voor 1976 een additionele bijdrage van 1,5 % in het werkkapitaal ad 125 000 dollar, zodat de totale bijdrage neerkomt op circa f 100 000. Dit bedrag wordt voor f 40 000 gecompenseerd doordat de contributie van het Nederlands Nationaal Bureau voor Toerisme als lid van de IUETO, die ten laste kwam van de begroting van het Ministerie van Economische Zaken, komt te vervallen. De contributie van de geassocieerde leden (in de zin van artikel 6 van de Statuten) is gesteld op de helft van de minimum bijdrage van de gewone leden, conform regelingen bij andere internationale organisaties, met name de gespecialiseerde organisaties van de Verenigde Naties.

Voor de geaffilieerde leden (in de zin van artikel 7 van de Statuten) zal de bijdrage worden vastgesteld overeenkomstig de kosten van dienstverlening aan deze leden, waarbij voorshands is uitgegaan van 500 dollar per jaar per geaffilieerd lid.

Het werkprogramma omvat twee delen: het onderzoek en de operationele werkzaamheden. Binnen de bestaande begroting zijn ten aanzien van het onderzoek de volgende prioriteiten gesteld: de toeristische statistiek en de algemene technische documentatie; de analyse en prognose van de toerismemarkten; de ruimtelijke planning en de regionale ontwikkeling; de promotie en marketing; de macro- en micro-economische benadering van het toerisme met inbegrip van de maatregelen voor de ontwikkeling van het toerisme en voorts de bevordering van vrij internationaal toeristenverkeer. De gestelde prioriteiten richten zich zowel op de ontwikkelde als op de ontwikkelingslanden.

Bij de uitvoering worden, naast economische factoren, sociale en culturele aspecten van het toerisme betrokken evenals vraagstukken inzake de milieuhygiëne. De operationele activiteiten, in de zin van informaties en publikaties, technische conferenties, adviesverstrekking, technische hulpverlening, beroepsopleiding, enz. op welke activiteiten in de begroting de nadruk valt, zijn afgesteld op de gestelde prioriteiten. De Uitvoerende Raad zal het werkprogramma nader dienen uit te werken.

Met betrekking tot ontwikkelings samenwerking is besloten de Secretaris-Generaal van de WOT te machtigen het reeds aangevangen overleg met de VN en de VN-organen – met name met het Ontwikkelingsprogramma van de VN (UNDP) – voort te zetten ten einde de samenwerking van de WOT met en de relatie van de WOT tot deze organen te finaliseren, hetgeen in een overeenkomst inzake samenwerking en participatie zal kunnen resulteren. De Secretaris-Generaal zal hierover rapport dienen uit te brengen aan de Uitvoerende Raad van de WOT.

Positie van het Koninkrijk

De regering van de Nederlandse Antillen heeft in februari 1975, in afwachting van de resultaten van de eerste Algemene Vergadering van de WOT, te kennen gegeven op voorlopige basis als geassocieerd lid aan de WOT te willen deelnemen.

Nadien heeft deze regering medegedeeld niet op de voet van artikel 6 als geassocieerd lid te willen toetreden; zij heeft zich bij die gelegenheid uitgesproken voor een gewoon lidmaatschap van Nederland en de Nederlandse Antillen te zamen. Het ligt derhalve in het voornemen na de vereiste goedkeuring van de Statuten op de voet van artikel 5, tweede lid, een verklaring af te leggen voor het gehele Koninkrijk. Dientengevolge zal het gehele Koninkrijk gewoon lid van de WOT zijn.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
Th. M. Hazekamp

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
P.H. Kooijmans